

PROJEKTOVÁ VÝUKA

BRTNÍČKOVÁ A., LIŠKA J., PEŘINOVÁ L.



PROJEKTOVÁ VÝUKA

- ▶ vznikla na přelomu 19./20. století
- ▶ teoretický základ projektové výuky - John DEWEY (profesor filozofie, pedagogiky a psychologie, Chicago, USA)
 - vzorem „soustava domácnosti a okolí v minulosti“
 - propojení školy se životem
 - škola má být součástí skutečného života a poskytovat žákům zkušenost
 - výchova nemá ovládat, ale vést a respektovat individualitu žákovy osobnosti
- ▶ Cíl výchovy a vzdělávání: *snaha o přirozený vývoj a společenskou zdatnost (využití získaných*

PROJEKTOVÁ VÝUKA

- ▶ zakladatelem projektové výuky je **William Heard KILPATRICK**
- ▶ žáci se mají učit na základě rozhovoru a řešením problematických situací, nikoliv teoreticky (definice, pojmy)
- ▶ **Zásady:**
 - ▶ hlubší motivace
 - ▶ sepletí teorie s praxí
 - ▶ škola je místo, kde žák skutečně žije
- ▶ **PROJEKT**= „určitě a jasně navržený úkol, který můžeme předložit žákovi tak, aby se mu zdal životně důležitým, že se blíží skutečné činnosti v životě“ (Valenta In: Kratochvílová, 2006)
- ▶ **Schéma projektu:** cíl projektu - plán projektu - realizace - zhodnocení

CO JE TO PROJEKT?

► PŘÍHODA (1936):

- projekt je **seskupení problémů**
- projekt je vlastní **podnik žáků** (dává vyučování cíl a přispívá k jeho životnosti)

► VRÁNA (ředitel zlínských pokusných škol, 1938)

- je podnik
- je to žákův podnik
- je to podnik, za jehož výsledky převzal žák odpovědnost
- je to podnik, který jde za určitým cílem

► MAŇÁK A ŠVEC (2003): „komplexní praktická úloha (problém, téma), spojen se životní realitou, kterou je nutno řešit teoretickou i praktickou činností, která vede k vytvoření adekvátního produktu.“

PŘEDNOSTI PROJEKTOVÉ VÝUKY

- ▶ integruje poznatky z různých předmětů, připravuje na řešení globálních problémů, pomáhá vidět věci v souvislostech a systému
- ▶ pomáhá získávat poznatky spojené s prožitkem a smyslovým vnímáním
- ▶ respektuje individuální potřeby a možnosti žáka, jeho zájmy
- ▶ výrazně žáka aktivizuje a motivuje k učení
- ▶ má úzký vztah k realitě života
- ▶ umožňuje žákům pracovat v týmu a rozvíjí u nich pocit odpovědnosti
- ▶ rozvíjí žádoucí pracovní a studijní návyky



TYPICKÉ RYSY PROJEKTOVÉ VÝUKY

▶ je to žákovský projekt

- ▶ ovlivňují výběr tématu (vztahuje se k aktuálním otázkám a prostředí, ve kterém žáci žijí)

- ▶ aktivně se zapojují, jsou zainteresováni - pracují na něm rádi (vnitřní motivace)

▶ projekt souvisí s mimoškolní činností

- ▶ **konkrétní výsledky** projektu - nejenom poznatky, ale i materiální produkty

PŘEDNOSTI PROJEKTOVÉ VÝUKY

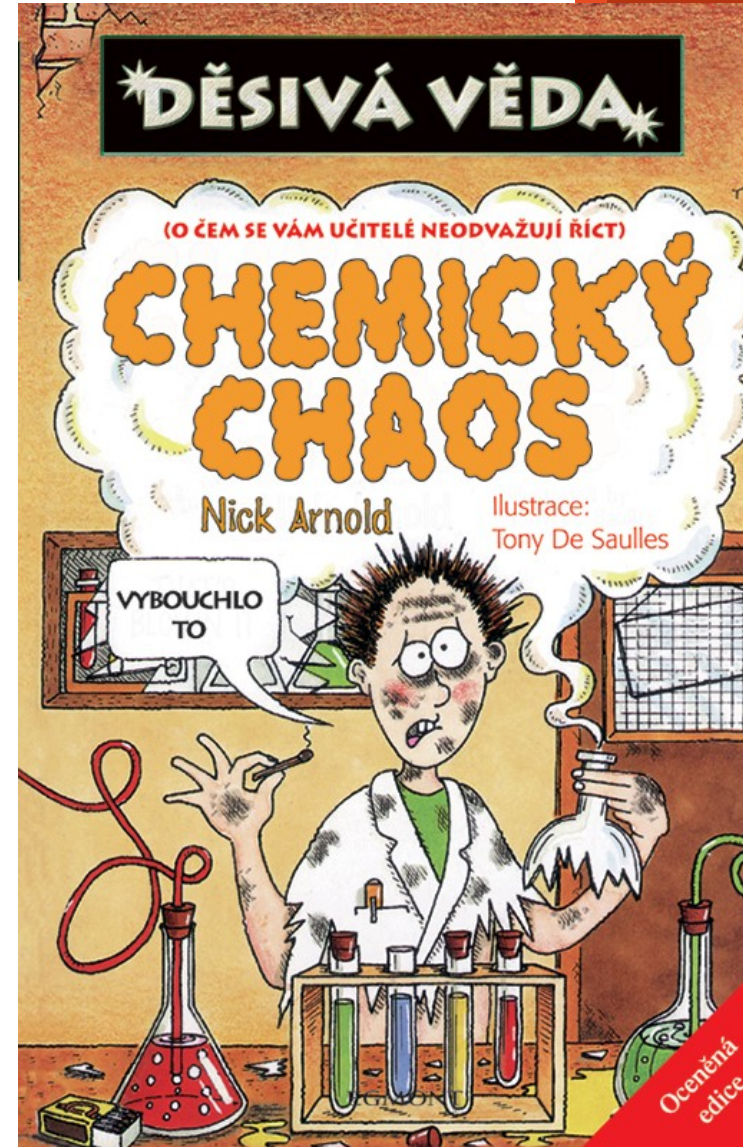
- ▶ vnitřní motivace
- ▶ aktivizace žáka
- ▶ rozvíjení kompetencí
- ▶ *k učení*: studium pramenů, práce s informacemi, převzetí odpovědností za proces učení
- ▶ *pracovní kompetence*
- ▶ *kompetence k řešení problémů*
- ▶ *sociální a personální*: tolerance, zodpovědnost
- ▶ zažití opravdové zkušenosti

SOUHRN

- ▶ **Ústředí zájmu**- úkol, problém
- ▶ **Čí je to podnik**- žákův
- ▶ **Výstup**- produkt (výsledek) je znám od začátku a žáky motivuje (vnitřní motivace)
- ▶ **Motivace žáka**- vnitřní
- ▶ **Činnosti**- nejsou detailně naplánované
- ▶ **Role učitele**- poradce (v pozadí)
- ▶ **Požadavky na žáky**- větší míra samostatnosti a tvořivosti, aktivita
- ▶ **Přístup k výuce**- induktivní
- ▶ **Příprava**- méně náročná, nemusí být detailní
- ▶ **Průběh**- náročný na flexibilitu učitele, nenáročný na řízení

NEVÝHODY PROJEKTOVÉ VÝUKY

- ▶ časová náročnost (přípravná i realizační část)
- ▶ nevytváří systematické znalosti
- ▶ vyučování snadno ztrácí soustavnost a důkladnost





A ted' ty.

JEDNOHODINOVÝ PROJEKT- *filmový plakát*

- ▶ plakát lákající na animovaný film, jehož hlavní postavy představují patrony různých předmětů
- ▶ příklady: *víla matematiky tak bude vytvořena ze samých číslíc a vzorečků*, *hastrman bude vládnout vodě a jejímu koloběhu v přírodě*, *princezna a král připomenou dějiny*
- ▶ žáci se rozdělí do 4 skupin
- ▶ nejprve žáci diskutují o názvu, scénáři a hlavních postavách filmu
- ▶ poté vytvoří plakát, který by diváky nalákal do kina
- ▶ (zvážit rozpočet filmu, v jakém prostředí by se odehrával, pro jaké věkové kategorie by byl vhodný)
- ▶ *Prezentace a hodnocení jednotlivých projektů*
- ▶ **DRAMATICKÁ A VÝTVARNÁ VÝCHOVA**

ZÁVĚR

- ▶ začlenění projektů smysluplně do ostatních forem vyučování
- ▶ jestliže učitel zvažuje zařazení projektů do výuky, měl by kriticky uvažovat nejen o **přednostech**, ale i **omezeních**, která projektová výuka přináší
- ▶ není dobré zařazovat projektovou výuku vždy a všude a za všech okolností
- ▶ projektové vyučování se může stát výrazně obohacujícím a radostným prvkem tradiční výuky v běžné škole

Projektovou výuku.....



Použité zdroje:

-

http://wiki.rvp.cz/Knihovna/1.Pedagogicky_lexikon/P/Projektov%C3%A1_v%C3%BDuka

-<http://www.projektovavyuka.cz/>

-<http://www.ctenarska-gramotnost.cz/projektove-vyucovani/pv-tipy/projektove-vyucovani-1>